ଅବଦୁଲ ରହିମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଶେକ୍ ଅବଦୁଲ ଜବାର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1573/2009 ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 6, 2009

[ଏସ୍. ବି. ସିହ୍ନା, ଅଶୋକ କୁମାର ଗାଙ୍ଗୁଲି ଏବଂ ଆର୍. ଏମ୍. ଲୋଧା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନ - ଉପହାର - ବୈଧତା - ଉପହାର ଉପରେ ଇସଲାମୀୟ ଆଇନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ/କିମ୍ବା ପ୍ରୟୋଗ ତଥା ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର - ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୁଅ ସପକ୍ଷରେ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାନପତ୍ର ନିଷ୍ପାଦନ - ସମ୍ପତ୍ତି ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଭଡାରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା - ନିର୍ଣ୍ଣିତ: ଏହି ପ୍ରକାରର ମାମଲାରେ, ଗଠନମୂଳକ ଦଖଲର ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ହ୍ରାସ କରିବ ।

ତମାଦି ଅଧିନିୟମ, 1963 - ଅନୁଚ୍ଛେଦ 59 - କାରବାର ବାତିଲ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା - ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା: ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ତମାଦି ଦ୍ୱାରା ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଦାନ ଉପରେ ଇସଲାମୀୟ ଆଇନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ/କିମ୍ବା ପ୍ରୟୋଗ ତଥା ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବେଦନରେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିଲା ।

'ଆର୍' ଙ୍କ ପିତା ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ 'ଆର୍' ସପକ୍ଷରେ ଏଥି ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଦାନପତ୍ରକୁ ନିଷ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଭଡାରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦଲିଲକୁ 21-2-1973 ରେ କିମ୍ବା ପାଖାପାଖି ନିଷ୍ପାଦିତ କରାଯାଇଥିଲା । 1980 ରେ 'ଆର୍' ଙ୍କ ବଡ଼ ଭାଇ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1, ଉକ୍ତ ଦାନପତ୍ର ବେଆଇନ, ଅସିଦ୍ଧ ଏବଂ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ଥିଲା ବୋଲି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ନିବେଦନ କରି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା, ଯଥା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ତମାଦି ଦ୍ୱାରା ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା କି ଏବଂ ଦାତା 'ଆର୍' ସପକ୍ଷରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ କି ନାହିଁ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ତମାଦି ଅଧିନିୟମରେ ସଂଲଗ୍ନ ଅନୁସୂଚୀର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 59 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ଅବଧି ବାହାରେ ଦାୟର ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ 'ଆର୍' ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ନୁହେଁ ବରଂ ନିଜ କ୍ଷମତାରେ ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କଠାରୁ ଘର ଭଡ଼ା ଆଦାୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦାଖଲ ଖାରଜ ଆଦେଶକୁ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ତା 21.2.1973 ରିଖର ଦାନପତ୍ର ଆଇନରେ ବୈଧ ଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଆଧାରରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ନଥିରେ ଏପରି କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନଥିଲା ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଦାତା ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନାଠାରୁ ନିଜକୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 'ଆର୍' ଏହାର ଦଖଲରେ ଥିଲେ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କଠାରେ ଅପିଲରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ପାରିତ କରି ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି କାରଣ ପରିସରକୁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଭଡାରେ ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ, 'ଆର୍' ଙ୍କୁ ଏହାର ଗଠନମୂଳକ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଆଇନର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବାକୁ ଏହା ବିଫଳ ହୋଇଛି ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ:**1.1.** ଏକ ଦାନ ସେତେବେଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ତୁରନ୍ତ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ତାଙ୍କ ଚଳନ୍ତି କିମ୍ବା ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କେହି ତାଙ୍କ ସମ୍ମତି ସହିତ ଦାନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଦଖଲ କରନ୍ତି । ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏକ ଚୁକ୍ତି ଯାହା ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ ।

1.2. ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବୈଧ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାନ ଦେବା ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା: **(a)** ଦାତା ବୁଦ୍ଧିମାନ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ୍କ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେ ଦାନ ଦେଉଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ; **(b)** ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷଟି ହିବା ସମୟରେ ରହିବା ଉଚିତ; **(c)** ଯଦି ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷଟି ବିଭାଜ୍ୟ, ତେବେ ଏହାକୁ ଅଲଗା କରି ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯିବା ଉଚିତ; **(d)** ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷ ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତି ହେବା ଉଚିତ ଯାହା ଲାଭ ପାଇଁ ଶରିୟତ ଅଧୀନରେ ବିଧି ସମ୍ମତ । **(e)** ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷ ସହିତ ଦାନ ନଥିବା ଜିନିଷ ରହିବା ଅନୁଚିତ; ଅର୍ଥାତ, ଯେଉଁ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ଦାନ ଦିଆଯାଇନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକଠାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ; **(f)** ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷଟି ସ୍ୱୟଂ ଗ୍ରହୀତା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି, ଅଭିଭାବକ କିମ୍ବା ନିର୍ବାହକଙ୍କ ଦଖଲରେ ଆସିବା ଉଚିତ୍ ।

1.3. ଏହା ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଯେ ଯଦି ଏକ ବୈଧ ଦାନ କାରଣରୁ ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷଟି ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ମାଲିକାନାରୁ ବାହାରିଯାଇଛି, ତେବେ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

1.4. ଦାତା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଜଣେ ପଟ୍ଟାଧାରୀ କିମ୍ବା ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା ଏକ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପହାର ଦେଇପାରନ୍ତି । ଏକ ବୈଧ ଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ, ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ଗଠନମୂଳକ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବ । ଏପରିକି ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶକାରୀଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା

ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ଦାନ ଆଇନରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ, ଯଦି ଦାତା ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ କରନ୍ତି ଏବଂ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଦଖଲ ପାଇବା ପାଇଁ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟରେ ରଖିବା ପାଇଁ ସେ ଯାହା କରିପାରିବେ ତାହା କରନ୍ତି ।

ମକବୁଲ ଆଲମ ଖାନ ବନାମ ମାଷ୍ଟର ଖୋଦାଇଜା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (1966) 3 ଏସ.ସି.ଆର. 479 ଏବଂ ମୁଲ୍ଲିକ ଅବଦୁଲ ଗୁଫୁର ବନାମ ମୁଲେକା ଆଇ.ଏଲ.ଆର. (1884) 10 କଲିକତା 1112 - ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ମୁଲ୍ଲାଙ୍କ ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନର ନୀତି: 'ଏ.ଏ. ଫୈଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 'ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନର ରୂପରେଖ'; ସୟଦ ଅମୀର ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 'ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନ ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ' ଏବଂ ଫୈଜ ବଦରୁଦ୍ଦିନ ତ୍ୟାବଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 'ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନ- ଭାରତ ଏବଂ ପାକିସ୍ତାନରେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଇନ' - ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2. ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ଦାନପତ୍ର ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଦଲିଲ ଅଟେ । ଏଥିରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତ୍ୟାହାରର ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ଘୋଷଣା ରହିଛି । ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଦସ୍ତାବିଜ ଏହା ସହିତ ଏକ ଅନୁମାନ ବହନ କରେ ଯେ ଏହା ବୈଧ ଭାବରେ ନିଷ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା । ନେଣଦେଣର ସତ୍ୟତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିବା ପକ୍ଷକୁ ଏହା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ହେବ ଯେ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନେଣଦେଣ ବୈଧ ନଥିଲା । ''ଆର୍' ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କଠାରୁ ଭଡ଼ା ପାଉଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା **1** ତାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାରେ ଭଡ଼ା ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଏକ ଆଇନଗତ ଆଦେଶ ଦାବି କରିଥିଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମାନ କରିବେ ଯେ 'ଆର୍' ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ଜୀବନ କାଳରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କଠାରୁ ଭଡ଼ା ଆଦାୟ କରୁଥିଲେ । ତେବେ, ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦାଖଲ ଖାରଜ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ମାତ୍ରେ ଭଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିବା ମାଧ୍ୟମର ଅନ୍ତ ଘଟିଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ 'ଆର୍' ଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ ଜାରି ରଖିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଦାନପତ୍ରରେ କରାଯାଇଥିବା ଘୋଷଣାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ହୋଇଛି ବୋଲି ଧରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ନୁହେଁ ।

3. ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ପରିସରର ଗଠନମୂଳକ ଦଖଲ ଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଧରାଯିବା ଉଚିତ, କାରଣ ସେ ନିଜେ ରାଜସ୍ୱ ନଥିରେ 'ଆର୍' ଙ୍କ ନାମ ଦାଖଲ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଭୁଲ୍ ବୁଝିଲେ । ତହସିଲଦାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାତାଙ୍କ ଆବେଦନର ଗୁରୁତ୍ୱ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇ ଏହା ସେହି ଆଧାରରେ ଦାଖଲ ଖାରଜ ଆଦେଶ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ନଥିଲା ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରକାରର ମାମଲାରେ ତେଣୁ, ଗଠନମୂଳକ ଦଖଲର ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ହ୍ରାସ କରିବ ।

ଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଧିକାର 'ଆର୍' କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନାହିଁ ବୋଲି ମତ ରଖି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ।

ଭାଲିଆ ପିଡିକାକ୍କନ୍ ଡି କାଥୀସା ଉମ୍ମା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ପାଥକ୍କଲାନ ନାରାୟଣଥ କୁନ୍ହାମୁ ଏ.ଆଇ.ଆର. 1964 ଏସ.ସି. 275 - ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଗଲା ।

ମୁନ୍ନି ବାଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଅବଦୁଲ ଗନି ଏ.ଆଇ.ଆର. (1959) ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ 225 ଏବଂ ଅବୁ ଖାନ ବନାମ ମୋରିୟମ୍ ବିବି (1974) 40 କଟକ ଲ' ଟାଇମ୍ସ 1306 -- ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

4. ଅସିଦ୍ଧ ହେଉ କିମ୍ବା ବାତିଲଯୋଗ୍ୟ, ଏହି ଆଧାରରେ କାରବାର ବାତିଲ କରିବାକୁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 59 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ । ତେଣୁ, ବାଦୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଅସିଦ୍ଧ କିମ୍ବା ଅସିଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ଏହି କାରବାର ହୋଇଥିବାର ତଥ୍ୟ ଜାଣିବା ତାରିଖଠାରୁ ତିନି ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ମକଦ୍ଦମା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ତିନି ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇନଥିବାରୁ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଉଚିତ ଭାବରେ ତମାଦି ଦ୍ୱାରା ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ମହମ୍ମଦ ନୁରୁଲ୍ ହୋଡା ବନାମ ବିବି ରାଇଫୁନ୍ନିସା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ([1996) 7 ଏସ.ସି.ସି. 767 ଏବଂ ସ୍ନେହ ଗୁପ୍ତା ବନାମ ଦେବୀ ସରୂପ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2009) 2 SCALE 765 -ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଧି ସନ୍ଦର୍ଭ

(1966) 3 ଏସ୍.ସି.ଆର୍. 479	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ପାରା **12**
ଆଇ.ଏଲ.ଆର. (1884) 10 କଲିକତା 1112	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ପାରା **12**
ଏ.ଆଇ.ଆର୍. (1959) ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ 225	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ପାରା **16**
(1974) 40 କଟକ ଲ' ଟାଇମ୍ସ 1306	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ପାରା **16**
ଏ.ଆଇ.ଆର୍. 1964 ଏସ୍.ସି. 275	ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି	ପାରା **16**
(1996) 7 ଏସ. ସି.ସି. 767	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ପାରା **19**
(2009) 2 SCALE 765	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ପାରା **19**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1573/2009

ଏଫ୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 197/1982 ରେ ମାନ୍ୟବର ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ଙ୍କ ତା 30.06.2008 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. କେ. ଦାସ, ସୁଚିତ ମହାନ୍ତି, ଅନୁପମ ଲାଲ ଦାସ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭରତ ସାଙ୍ଗଲ୍, ପ୍ରସେନଜିତ୍ ଦାସ, ମୃଣାଳିନୀ ଦିନମ୍, ବର୍ଣ୍ଣିକା ତୋମାର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ **ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏସ.ବି. ସିହ୍ନା**ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1. ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

2. ଦାନ ଉପରେ ଇସଲାମୀୟ ଆଇନର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ/କିମ୍ବା ପ୍ରୟୋଗ ତଥା ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ହେଉଛି ଏହି ଆବେଦନରେ ଜଡିତ ପ୍ରଶ୍ନ । ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 197/1982 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ତା 30.6.2008 ରିଖର ଏକ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଏବଂ ଯାହା ଅଧୀନରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1-ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଡିକ୍ରି କରି ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

3. ନିର୍ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରେ, ଏଥିରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଜଣେ ହାଜି ସେକ ଅବଦୁଲ୍ଲାଙ୍କର ଥିଲା । ତାଙ୍କର ଦୁଇ ପୁଅ ଏବଂ ଚାରି ଝିଅ ଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1- ବାଦୀ ତାଙ୍କର ବଡ଼ ପୁଅ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପିତା ଅବଦୁଲ ରଜାକ ('ରଜାକ') (ମୃତକ) ସାନ ପୁଅ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଝିଅମାନେ ବିବାହ କରିଥିଲେ । 1960 ମସିହାରେ ସେ ତାଙ୍କ ଝିଅମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କିଛି ଜମି ଦାନ ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରତିବଦଳରେ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ । ସେ 21.2.1973 ରେ କିମ୍ବା ପାଖାପାଖି ରଜାକ୍ ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଦାନପତ୍ର ନିଷ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ଦାନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିଟି ଥିଲା ଏକ ଘର । ଏହା ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଏକ ଛୋଟ ଜମି ଥିଲା, ଯାହା ସରକାରଙ୍କର ଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ହାଜି ସେକ ଅବଦୁଲ୍ଲାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। । ଉକ୍ତ ଘରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା ଏବଂ ସେଠାରୁ ବାହାରିବା ପାଇଁ ଏହା ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ ନିଜର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1, ତାଙ୍କ ପୁଅମାନେ ତଥା ଆବେଦନକାରୀ ରଜାକ୍ ଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରି ସେ 1975 ମସିହାରେ ବିଭିନ୍ନ ଦସ୍ତାବିଜ ନିଷ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ ।

ତା 21.2.1973 ରିଖର ଉକ୍ତ ଦାନପତ୍ରରେ ରହିଥିବା ବିଷୟବସ୍ତୁ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"ବର୍ଣ୍ଣନା - ମୁଁ, ଦାତା, ତା 14.10.1958 ରିଖରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ଦଲିଲ ସଂଖ୍ୟା 11399 ଦ୍ୱାରା ସେକ ଅବଦୁଲ ଅଜିଜି ଅହମ୍ମଦଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁସୂଚୀତ ଜମି କିଣିଥିଲି ଏବଂ କ୍ରୟ ତାରିଖଠାରୁ ମୁଁ ଏହାର ମାଲିକ ଭାବରେ ଦଖଲରେ ଅଛି । ଯେହେତୁ ମୁଁ ବୃଦ୍ଧ ହୋଇଗଲିଣି, ତୁମେ ମୋର ସାନ ପୁଅ ହୋଇଥିବାରୁ, ତୁମେ ଏବଂ ତୁମର ପତ୍ନୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ମୋର ଯତ୍ନ ନେଉଛ ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟତୀତ ତୁମେ ଦୁହେଁ ମୋତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନ ଦେଉଛ ଏବଂ ତେଣୁ, ତୁମ ଉପରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ମୁଁ ତୁମକୁ ଅନୁସୂଚିତ ଜମି ଦାନ ଦେବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲି, ଯାହା ମୋର ସ୍ୱ-ଅର୍ଜିତ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଟେ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ମନରେ ଥାଇ ମୁଁ ପ୍ରାୟ ଚାରିହଜାର ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅନୁସୂଚିତ ଜମିକୁ ଦାନସୂତ୍ରେ ଭାବରେ ତୁମକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରୁଛି ଏବଂ ଏହି ଦାନପତ୍ରକୁ ନିଷ୍ପାଦନ କରୁଛି ଏବଂ ଏପରି କରିବା ପରେ, ମୁଁ ଘୋଷଣା କରୁଛି ଯେ ଆଜିଠାରୁ ତୁମେ ଏବଂ ତୁମର ପିଲାମାନେ ଉତ୍ତରାଧିକାର ସୂତ୍ରେ ତାହାକୁ ଭୋଗ ଏବଂ ଦଖଲ କରିବ, ଅଞ୍ଚଳକୁ ଖଜଣା ଦେବ ଏବଂ ତୁମ ନାମରେ ଖଜଣା ରସିଦ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଆବଶ୍ୟକ ପଡିବ ତୁମେ ଏହାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିପାରିବ, ଯାହା ଉପରେ ମୋର କୌଣସି ଆପତ୍ତି ରହିବ ନାହିଁ । ଯଦି ମୁଁ ଆପତ୍ତି କରେ, ଏହା କୌଣସି ବିଚାରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ଦଲିଲ ବୈଧ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ରହିବ ।

1973 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ, 21 ତାରିଖ ।"

4. 1975 ମସିହାରେ ହାଜି ଶେକ ଅବଦୁଲ୍ଲା ରାଜସ୍ୱ ନଥିରେ ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରଜକ୍ ଙ୍କ ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଭଦ୍ରକ ତହସିଲଦାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଅର୍ଥାତ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 93/1975 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା:

"ମୁଁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଦରଖାସ୍ତକାରୀ, ହାଜି ଶେଖ୍ ଅବଦୁଲ୍ଲା, ବୟସ 85 ବର୍ଷ, ପିତା - ଶେକ ଅବଦୁଲ ଗଫୁର, ସା - ଶଙ୍କରପୁର, ଭଦ୍ରକ, ଜିଲ୍ଲା - ବାଲେଶ୍ୱର, ଏତଦ୍ୱାରା କହୁଛି ଯେ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ କାରଣରୁ ମୁଁ ଚାଲିପାରୁନାହିଁ । ମୋ ପୁଅ ଅବଦୁଲ ରଜାକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ଏବଂ ସହାୟତାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ତା 21.2.73 ରିଖର ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଦାନପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା 1647 ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜମି ଦାନ ଦେଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ମୋର କୌଣସି ଦାବି ନାହିଁ ।

ତେଣୁ, ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଖାତାରେ ମୋ ନାମ ବଦଳରେ ମୋ ପୁଅ ଅବଦୁଲ ରଜାକଙ୍କ ନାମ ଲେଖାଯାଉ ଏବଂ ତାଙ୍କଠାରୁ ଖଜଣା ଆଦାୟ କରାଯାଉ ।"

5. ନିର୍ବିବାଦରେ, ଉକ୍ତ କ୍ଷୁଦ୍ର ସରକାରୀ ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ରଜାକ୍ ମଧ୍ୟ ଟି.ଏଲ୍. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 7/1976 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ଜମି ସହିତ

ଏକ ସଂହତ କ୍ଷେତ୍ର ଗଠନ କରିଥିଲା । ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଦାନପତ୍ର ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ତା 6.4.1977 ରିଖର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ତହସିଲଦାର, ଭଦ୍ରକ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତି ଯୋଗ୍ୟତା ବିହୀନ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ରଜାକ୍ ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅନୁମତି ପତ୍ର ନବୀକରଣ କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ।

6. ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, 21.2.1973 ର ଉକ୍ତ ଦାନପତ୍ର ବେଆଇନ, ଅସିଦ୍ଧ ଏବଂ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ଥିଲା ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତି, ଭଦ୍ରକ ଙ୍କ ଅଦାଲତରେ 2.9.1980 ରେ କିମ୍ବା ପାଖାପାଖି ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଅର୍ଥାତ୍ ଓ.ଏସ. ସଂଖ୍ୟା 112/1980 ଦାୟର କରିଥିଲେ ।

ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରଣ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାର ପାଇଁ ଏଥିରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠିଥିଲା:(1) ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ତମାଦି ଦ୍ୱାରା ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା କି; ଏବଂ (2) ହାଜି ଶେକ ଅବଦୁଲ୍ଲା ରଜାକ୍ ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ କି ।

ନିର୍ବିବାଦ ଭାବରେ, ମକଦ୍ଦମା ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ରଜାକ୍ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ, ଏଠାରେ ମକଦ୍ଦମାକାରୀ, ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା ପାଇଁ 6.4.1977 ରେ ବାଦର କାରଣ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ତମାଦି ଅଧିନିୟମ, 1963 ରେ ସଂଲଗ୍ନ ଅନୁସୂଚୀର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 59 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା ବାହାରେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ମତ ରଖି ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ । ରଜାକ୍ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ନୁହେଁ ବରଂ ନିଜ କ୍ଷମତାରେ ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ଜମି ପାଇଁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କଠାରୁ ଘର ଭଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିବାରୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ଦାଖଲ ଖାରଜ ଆଦେଶକୁ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ତା 21.2.1973 ରିଖର ଦାନପତ୍ର ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବୈଧ ଥିଲା ।

7. ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ରଜାକ୍ ଏପରିକି ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କଠାରୁ ଭଡ଼ା ଆଦାୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଯେହେତୁ ହାଜି ଶେକ ଅବଦୁଲ୍ଲା ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାରରୁ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରଜାକ୍ ଏହାର ଦଖଲରେ ଥିଲେ ବୋଲି କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନଥିରେ ସାମିଲ ନଥିଲା, ଏହାକୁ ବିବେଚନା କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉକ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା

ସଂଖ୍ୟା 1 କେବଳ 1980 ମସିହାରେ ରଜାକ୍ ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦାନପତ୍ର ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ।

8. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଆର. କେ. ଦାଶ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ବିବାଦୀୟ ରାୟ ପାରିତ କରି ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି, କାରଣ ଏହି ପରିସରକୁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା କାରଣରୁ ଏହାର ଗଠନମୂଳକ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବାରେ ଏହା ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

9. ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଭରତ ସାଙ୍ଗଲ୍ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି:

i) ପରିସରର ଦଖଲ ପ୍ରକୃତରେ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାଶ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ସକ୍ଷମ ହୋଇ ନାହାଁନ୍ତି ।

ii) ଯେହେତୁ ଦାନପତ୍ର ନିଷ୍ପାଦନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କଠାରୁ ଭଡ଼ା ଆଦାୟ ହେଉଥିଲା, ତେଣୁ, ଏହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତରକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବନାହିଁ ।

iii) ଜମିର ଏକ ପୃଥକ ଭାଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦାଖଲ ଖାରଜ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ଦାନପତ୍ରର ବିଷୟବସ୍ତୁ ହୋଇନଥିବାରୁ ଏହା ପ୍ରସଙ୍ଗର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନଥିଲା ।

iv) ବାଦୀ ଶପଥରେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଉକ୍ତ ଦାଖଲ ଖାରଜ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ ଏବଂ କେବଳ 1980 ମସିହାରେ ଦାନପତ୍ର ନିଷ୍ପାଦନ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ପରେ, ଏହି ମକଦ୍ଦମା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଦାୟର କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଧରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

10. ଏକ ଦାନ ନିର୍ବିବାଦିତ ଭାବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ତୁରନ୍ତ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ତାଙ୍କ ଚଳନ୍ତି କିମ୍ବା ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କେହି ତାଙ୍କ ସମ୍ମତି ସହିତ ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଦଖଲ କରନ୍ତି । ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏକ ଚୁକ୍ତି ଯାହା ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ ।

ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବୈଧ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାନ ଦେବା ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

(a) ଦାତା ସୁସ୍ଥ ମାନସିକତାର ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ୍କ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେ ଦାନ ଦେଉଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(b) ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷ ହିବା ସମୟରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିବା ଉଚିତ୍ ।

(c) ଯଦି ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷଟି ବିଭାଜନ ଯୋଗ୍ୟ, ତେବେ ଏହାକୁ ପୃଥକ ଏବଂ ଭିନ୍ନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

(d) ଦାନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷ ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତି ହେବା ଉଚିତ ଯେଉଁଥିରୁ ଲାଭ ପାଇପାରିବା, ଯାହା ଶରିୟତ ଅଧୀନରେ ବିଧି ସମ୍ମତ ।

(e) ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷ ସହିତ ଦାନ ନଥିବା ଜିନିଷ ରହିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ; ଅର୍ଥାତ୍, ଯେଉଁସବୁ ଜିନିଷ ଦାନ ସୂତ୍ରରେ ମିଳିନାହିଁ, ସେଥିରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ ।

(f) ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷଟି ନିଜେ ଗ୍ରହୀତା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି, ଅଭିଭାବକ କିମ୍ବା ନିର୍ବାହକଙ୍କ ଦଖଲରେ ଆସିବା ଉଚିତ୍ ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ସୁସ୍ଥିରୀକୃତ ଯେ ଯଦି ଏକ ବୈଧ ଦାନ କାରଣରୁ ଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷଟି ଦାତାଙ୍କ ମାଲିକାନାରୁ ବାହାରିଯାଇଛି, ତେବେ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଦାତା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଜଣେ ପଟ୍ଟାଧାରୀ କିମ୍ବା ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା ଏକ ସମ୍ପତ୍ତି ଦାନ ଦେଇପାରନ୍ତି । ଏକ ବୈଧ ଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ, ଗ୍ରାହୀତାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ଗଠନମୂଳକ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପୂରଣ କରିବ । ଏପରିକି, ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶକାରୀଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ଦାନ ଆଇନରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ, ଯଦି ଦାତା ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି କିମ୍ବା ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟରେ ଦଖଲ ଅଧିକାର ରଖିବା ପାଇଁ ସେ ଯାହା କରିପାରିବେ ତାହା କରନ୍ତି ।

11. ବିଭିନ୍ନ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦାନର ସଂଜ୍ଞାକୁ ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରିବା:

ମୁଲ୍ଲାଙ୍କ ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ 'ହିବା' କୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ କୌଣସି ବିନିମୟ ନକରି ତୁରନ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ଅନ୍ୟପକ୍ଷ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ତରଫରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ।

ଏ. ଏ. ଫୈଜୀ ତାଙ୍କ 'ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନର ରୂପରେଖ' ରେ 'ଦାନ' କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି:

"ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ଦାନ ଦେଇପାରନ୍ତି, କିମ୍ବା ଏହାକୁ ସେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ କାହାକୁ ଦେଇପାରନ୍ତି । ପ୍ରଥମଟିକୁ ଏକ ଅନ୍ତର୍ଜୀବୀତ ସ୍ୱଭାବ କୁହାଯାଏ; ଦ୍ୱିତୀୟଟିକୁ ଏକ ବଶୀୟତନାମା ସ୍ୱଭାବ କୁହାଯାଏ । ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନ ଉଭୟ ପ୍ରକାରର ହସ୍ତାନ୍ତରଣକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ, କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ତର୍ଜୀବୀତ ସ୍ୱଭାବ ପରିମାଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବାଧ ଥିବାବେଳେ, ଏକ ବଶୀୟତନାମା ସ୍ୱଭାବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶରେ ସୀମିତ । ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଦାନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଏହାର କେବଳ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଅର୍ପଣ କରାଯାଇପାରିବ ।

ସୟଦ ଅମୀର ଅଲ୍ଲୀ ତାଙ୍କ 'ମହମ୍ମଦୀୟ ଆଇନ ଉପରେ ଟିପ୍ପଣୀ' ରେ ହିବା ର ସଂଜ୍ଞାକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦରେ ବିସ୍ତାର କରିଛନ୍ତି:

"ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ "ହିବା" ହେଉଛି ଏକ ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା କୌଣସି ଜିନିଷର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ବିଚାର ନକରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଦାନ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଦାନ ଭାବେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବସ୍ତୁର ମାଲିକ ଗ୍ରହୀତା ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏହାର ବୈଧତା ପାଇଁ ତିନୋଟି ସର୍ତ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ, ଯଥା:- (a) ଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଦାନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାର ଏକ ପରିପ୍ରକାଶ (b) ପରୋକ୍ଷ କିମ୍ବା ଗଠନମୂଳକ ଭାବରେ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଏବଂ (c) ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାନ ବସ୍ତୁକୁ ପ୍ରକୃତରେ କିମ୍ବା ଗଠନମୂଳକ ଭାବରେ ଦଖଲ କରିବା ।"

12. *ମକବୁଲ ଆଲମ ଖାନ ବନାମ ମାଷ୍ଟର ଖୋଦାଇଜା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* [(1966) 3 ଏସ୍.ସି.ଆର୍. 479] ରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା:

"ଧର୍ମପ୍ରବର୍ତ୍ତକ କହିଛନ୍ତି: "ଭୌତିକ ଦଖଲ ବିନା ଏକ ଉପହାର ବୈଧ ନୁହେଁ "।
ଆଇନର ନିୟମ ହେଉଛି:

" *ଦାନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ, ସ୍ୱୀକୃତି ଏବଂ ଭୌତିକ ଦଖଲ ଦ୍ୱାରା ବୈଧ ହୋଇଥାଏ* / - ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ଆବଶ୍ୟକ କାରଣ ଏକ ଦାନ ହେଉଛି ଏକ ଚୁକ୍ତି, ଏବଂ ସମସ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଗଠନରେ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ଆବଶ୍ୟକ; ଏବଂ ଦାନରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭୌତିକ ଦଖଲ ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ ଆମର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ, ଭୌତିକ ଦଖଲ ବିନା କେବଳ ଚୁକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ

ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇନଥାଏ ।" [ହାମିଲଟନ୍ ଙ୍କ ହେଡାୟା (ଗ୍ରେଡିଙ୍କ ସଂସ୍କରଣ) ପୃ. 482 ଦେଖନ୍ତୁ]

ପୂର୍ବରୁ ଆଇନର ନିୟମ ଏତେ କଠୋର ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା ଯେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜଣେ ଜବର ଦଖଲକାରୀ (କିମ୍ବା ଅପରାଧୀ) କିମ୍ବା ଜଣେ ପଟ୍ଟାଧାରୀ କିମ୍ବା ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା ଜମିକୁ ଅନ୍ୟକୁ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, *ମୁଲିକ ଅବଦୁଲ ଗୁଫୁର ବନାମ ମୁଲେକା* ରେ ଉଦ୍ଧୃତ ଦୋରୁଲ ମୋଖତାର, *ବୁକ୍ ଅନ୍ ଗିଫ୍ଟ,* ପୃଷ୍ଠା 635 ଦେଖନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ମତ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ଯେ ଜଣେ ପଟ୍ଟାଧାରୀ କିମ୍ବା ବନ୍ଧକ ଗ୍ରହୀତାଧାରୀଙ୍କ ଦଖଲରେ ରହିଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ବୈଧ ଦାନ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ଗଠନମୂଳକ ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏକ ଉପହାର ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ । କେତେକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତଥାପି ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ଜବର ଦଖଲକାରୀଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହି ମତ ଆମ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ କଠୋର ବୋଲି ମନେହୁଏ । ଦାତା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଜଣେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶକାରୀଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା ଏକ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦାନ ଦେଇପାରନ୍ତି । ଏପରି ଏକ ଦାନ ବୈଧ, ଯଦି ଦାତା ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାର ରଖିବା ପାଇଁ ସେ ଯାହା କରି ପାରିବେ ତାହା କରନ୍ତି ।"

[*ମୁଲିକ ଅବଦୁଲ ଗଫୁର ବନାମ ମୁଲେକା* [ଆଇଏଲଆର 1884 (10) କଲିକତା 1112 ମଧ୍ୟ ଦେଖନ୍ତୁ]

13. ଫୈଜ୍ ବଦରୁଦ୍ଦିନ୍ ତ୍ୟାବ୍ଜୀ ତାଙ୍କ 'ଭାରତ ଏବଂ ପାକିସ୍ତାନରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଇନ' ରେ ଏହି ଆଇନକୁ ଏହିପରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି:

"395. (1) ଦାନର ଘୋଷଣା ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ଦାନର ବିଷୟବସ୍ତୁର ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତର କରେନାହିଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାତା ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ ଦାନର ବିଷୟ ଭାବରେ ଭୌତିକ ଦଖଲ କିମ୍ବା ଅଧିକାରକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିନଥାନ୍ତି, ଯଥା, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାତା (a) ଦାନର ବିଷୟକୁ ଦଖଲ କରିବାକୁ ଏହାକୁ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟରେ ରଖନ୍ତି, ଯଦି ସେ ଏପରି ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି, କିମ୍ବା (b) ଦାନର ବିଷୟ ଗଠନ କରୁଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରକୃତି ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିବା ଦାନକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।

(2) ଇମାମ ମଲିକ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଦାନ ବିଷୟରେ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା ହୋଇଥିବା ସମୟ ସହିତ ଜଡିତ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ମୁସଲମାନ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ଆବଶ୍ୟକ । ବିଦ୍ୱାନ ଲେଖକ କହିଛନ୍ତି:

"ହିବାରେ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କେବଳ ଏକ ଔପଚାରିକ ବିଷୟ ନୁହେଁ, କିମ୍ବା କେବଳ ଏକ ଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିପ୍ରାୟର ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦାନ କରେନାହିଁ । ମୂଳ ଆଇନର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି, କାରଣ ଦାନ ଯେପରି ଅଭିପ୍ରାୟ ରଖିଥାଏ, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନାକୁ ଦାତାଙ୍କଠାରୁ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ, ତାହାକୁ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ସିଦ୍ଧ କରିଥାଏ । ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ବିଚାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ବ୍ୟତୀତ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଉ ଏକ ଔପଚାରିକ ହୋଇ ରହିନାହିଁ କାରଣ ଏକ ଚୁକ୍ତିର ବୈଧତା ଔପଚାରିକତାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅଟେ । ଆଇନ ପ୍ରଶ୍ନ କରେନାହିଁ, ଦାତା କ'ଣ ପ୍ରକୃତରେ ଦାନ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଦାନର ମାଲିକାନା ନିଜଠାରୁ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ କି? ଆଇନ ଯାହା ପଚାରେ, ତାହା ହେଉଛି, ଦାତା ପ୍ରକୃତରେ ଦାନ କରିଛନ୍ତି କି? କିମ୍ବା ମାଲିକାନାକୁ ପ୍ରକୃତରେ ଦାତାଙ୍କଠାରୁ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଛି କି? ଚୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି: "ଏହା ସ୍ଥିର କରିବା ପ୍ରାୟତଃ କଷ୍ଟକର ଯେ ଯାହା କୁହାଯାଇଛି ତାହା କେବଳ ଏକ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରିବାର ଇଚ୍ଛା, କିମ୍ବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚୁକ୍ତି କି; ଏବଂ ଏକ ଔପଚାରିକତା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅସୁବିଧା ଦୂର କରେ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଯାହା କେବଳ ଏକ ଔପଚାରିକତାର ବିଷୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥାଇପାରେ ତାହା ମୂଳ ଆଇନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଏ । ଯାହା ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ହେବ ତାହା ନୁହେଁ ଯେ ଦାତା ଶେଷରେ ଏକ ଦାନ ଦେବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ କି ନାହିଁ, ବରଂ ସେ ପ୍ରକୃତରେ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ କି ନାହିଁ - ଏବଂ ଏପରିକି ଯେଉଁଠାରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ବିଚାର ପାଇଁ ଅଛି, ଅଧିକାଂଶ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ, ପକ୍ଷ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଦାବି କରୁଥିବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ ଦଖଲ ଅଧିକାରର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ରହିଛି : ଯେହେତୁ (ମୁସଲମାନ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ) ମାଲିକର ଅଧିକାର ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଶେଷ ହୋଇଯାଏ, ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ, ଏହା ଅନୁସରଣ ହୁଏ ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ମାଲିକ ଅନ୍ୟକୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ନକରି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରନ୍ତି, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା, ତାହାଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

14. ନିଃସନ୍ଦେହ, ଦାନପତ୍ରଟି ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଦଲିଲ । ଏଥିରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତ୍ୟାହାରର ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ଘୋଷଣା ରହିଛି । ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଦସ୍ତାବିଜ ଏହା ସହିତ ଏକ ଅନୁମାନ ବହନ କରେ ଯେ ଏହା ବୈଧ ଭାବରେ ନିଷ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା । କାରବାରର ସତ୍ୟତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିବା ପକ୍ଷ ଏହା ଦର୍ଶାଇବେ

ଯେ ଆଇନରେ କାରବାର ବୈଧ ନଥିଲା । ଆମେ ଏଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛୁ ଯେ ରଜାକ୍ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କଠାରୁ ଭଡ଼ା ନେଉଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ତାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାରେ ଭଡ଼ା ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଏକ ଡିକ୍ରି ଦାବି ରଖିଥିଲେ । ଆମେ ଅନୁମାନ କରୁ ଯେ ରଜାକ୍ ତାଙ୍କ ପିତା ଜୀବିତ ଥିବା ସମୟରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କଠାରୁ ଭଡ଼ା ଆଦାୟ କରୁଥିଲେ । ତଥାପି, ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦାଖଲ ଖାରଜ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ମାତ୍ରେ ଭଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିବା ମାଧ୍ୟମର ସମାପ୍ତ ହୋଇଗଲା । ଏହି ତଥ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ରଜାକଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ ଜାରି ରଖିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଦାନପତ୍ରରେ କରାଯାଇଥିବା ଘୋଷଣାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହା ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ବୋଲି ଧରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ନୁହେଁ ।

15. ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ପରିସରର ଗଠନମୂଳକ ଦଖଲ ଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ଧରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ କାରଣ ସେ ନିଜେ ରାଜସ୍ୱ ନଥିରେ ରଜାକ୍ ଙ୍କ ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ଆମ ମତରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଭୁଲ୍ ଅର୍ଥ କରିଥିଲେ । ତହସିଲଦାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦାତାଙ୍କ ଆବେଦନର ନିହିତ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାରେ ବିଫଳ ହେବାପରେ ଏହା ସେହି ଆଧାରରେ ଦାଖଲ ଖାରଜ ଆଦେଶ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ନଥିଲା ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ନିଜକୁ ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2) ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିବାବେଳେ ଆହୁରି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି:

> "ମୋ ବାପା ସେହି ମାମଲାରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଦଖଲ ମିଆଦି ଥିବା ଜମିକୁ D. 1 ଙ୍କ ନାମରେ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ମୋର ଆପତ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱେ 1976 ମସିହାରେ ମୋ ବାପାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ D. 1 କୁ ପଟ୍ଟାଧାରୀ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏକ୍ସିବିଟ D - 4 ହେଉଛି ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଏନ. ସି. ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମୋ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ଓକିଲାତିନାମା । ଏକ୍ସିବିଟ D - 5 ହେଉଛି ମୋ ପକ୍ଷରୁ ସେହି ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ମାମଲାରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମୁଲତବୀ ପାଇଁ ଆବେଦନ । ମୁଁ ଟି.ଏଲ୍. 7/76 ରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁସରଣ କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ଏହା ସତ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେ ମୁଁ 1976 ମସିହାରୁ D. 1 କୁ ଉପହାର ଦିଆଯାଇଥିବା ବିଷୟରେ ଜାଣିଥିଲି ।

ଏହି ପ୍ରକାରର ଏକ ମାମଲାରେ, ତେଣୁ, ଗଠନମୂଳକ ଦଖଲର ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ହ୍ରାସ କରିବ ।

ମୁନ୍ନି ବାଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଅବଦୁଲ ଗନି [ଏ.ଆଇ.ଆର 1959 ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ 225] ମାମଲାରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା:

"(6) ତଥାପି, ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ଏପରି ଭାବରେ କରାଯାଇପାରିବ ଯେପରି ଦାନର ବିଷୟ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ, ସାଦିକ ହୁସେନ୍ ଖାନ୍ ବନାମ ହାସିମ ଅଲ୍ଲୀ ଖାନ୍, 43 ଇଣ୍ଡ ଆପ୍ 212 ପୃଷ୍ଠା 221 : (AIR 1916 PC 27) ଦେଖନ୍ତୁ । ବନ୍ଧକ ମୋଚନ ଅଧିକାରର ଏକ ଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେତେବେଳେ ବନ୍ଧକ ଲାଭ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଭୌତିକ ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ମାଷ୍ଟର ଧପଲି ଦ୍ଵାରା Ex. P- 1 ର ନିଷ୍ପାଦନ, ଯାହା ଦ୍ଵାରା, ଦାନର ମୌଖିକ ଘୋଷଣା କରିବା ପରେ, ସେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଘରର ମାଲିକ ଭାବରେ ସ୍ଵୀକୃତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ନିଦର୍ଶନ ସ୍ଵରୂପ ତାଙ୍କୁ କାଗଜ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଦଖଲ ବିତରଣୀୟ ଅଟେ ।

16. *ଆବୁ ଖାନ ବନାମ ମୋରିୟମ୍ ବିବି* [1974 (40) କଟକ ଲ' ଟାଇମ୍ସ 1306] ମାମଲାରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ବିଦ୍ଵାନ ଏକକ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି:

"...... ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ବାସ୍ତବ କିମ୍ବା ଗଠନମୂଳକ ହୋଇପାରେ । ମୁସଲମାନ ଆଇନର ଧାରା 394 ରେ ଟ୍ୟାବଜୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା "ଦଖଲ" କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଏହି ସଂଜ୍ଞାଟି ଏହିପରି:-

"କୌଣସି ଜିନିଷ କିମ୍ବା ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ବୋଲି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସେତେବେଳେ କୁହାଯାଏ, ଯେତେବେଳେ ଏହାର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଥାଏ ଯେ ସେ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଥିବା ଏପରି ଲାଭ ବାହାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବା ସାଧାରଣତଃ ଏଥିରୁ ଯେପରି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଉପରେ ଏକଚାଟିଆ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବେ ।"

ତେଣୁ, କେବଳ ଜମିର ଉପଭୋଗ ଦ୍ଵାରା ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହି ଜିନିଷର ପ୍ରକୃତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାହା ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହେବ କିମ୍ବା ଦଖଲ ସୁବିଧା କାହା ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହେବ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ମଧ୍ୟ ଦଖଲକୁ ଦର୍ଶାଯାଇପାରିବ, ଯଦିଓ ଅନ୍ୟ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଜମିର ସ୍ଵଷ୍ଟ ଦଖଲରେ ଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହା ବାସ୍ତବିକ ଦଖଲ ହେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହା ଗଠନମୂଳକ ଦଖଲ ହେବ ।"

ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦସ୍ତାବିଜରେ କରାଯାଇଥିବା ଘୋଷଣା ସହିତ ଦାନପତ୍ର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଏକ ବୈଧ ଦାନ ଗଠନ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ବୋଲି ଧରାଯାଇଥିଲା ।

(*ଭାଲିଆ ପିଡିକଙ୍କାଣ୍ଡି କାଥୀସା ଉମ୍ମା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ପାଠଙ୍କଲାନ ନାରାୟଣଥ କୁହ୍ନାମୁ* [ଏ.ଆଇ.ଆର. 1964 ଏସ.ସି. 275] ମଧ୍ୟ ଦେଖନ୍ତୁ)

ସେଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁପାତ ସହ ଆମେ ସହମତ ।

17. ତେଣୁ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଦଖଲ ଅଧିକାର ରଜାକ୍ ଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନାହିଁ ବୋଲି ମତ ଦେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି ।

18. ଏହି ପ୍ରକାରର ଏକ ମାମଲାରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ସୀମା ତମାଦି ଅଧିନିୟମ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଅନୁସୂଚୀର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 59 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"ମକଦ୍ଦମାର ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ	ସୀମାବନ୍ଧନ ଅବଧି	କେଉଁ ସମୟରୁ ଅବଧି ଆରମ୍ଭ ହୁଏ
59 ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ କିମ୍ବା ଡିକ୍ରିକୁ କିମ୍ବା ଏକ ଚୁକ୍ତିକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ।	ତିନି ବର୍ଷ	ଯେତେବେଳେ ବାଦୀଙ୍କୁ ଦସ୍ତାବିଜ ବାତିଲ କିମ୍ବା ଡିକ୍ରି ବାତିଲ କିମ୍ବା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କିମ୍ବା ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ଅଧିକାର ଦେଉଥିବା ତଥ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କୁ ଜଣା ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ତାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାରେ ତା 21.2.1973 ରିଖର ଦାନପତ୍ର ଦଲିଲକୁ ବାତିଲ କରିବା ଏବଂ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ତହସିଲଦାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ସେ ଦାନପତ୍ର ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ପ୍ରବେଶ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଜମିର ଛୋଟ ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଙ୍କ ନାମରେ ଦଖଲ ମିଆଦି ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ରଜକ୍ ଙ୍କ ଆବେଦନ ଉପରେ ସେ ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସେହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ, ଦାତା ନିଜେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରଜକ୍ ଙ୍କ ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ।

19. ଅସିଦ୍ଧ କିମ୍ବା ଖାରଜ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଆଧାରରେ କାରବାରକୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ତମାଦି ଅଧିନିୟମର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 59 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ । ତେଣୁ, ବାଦୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ କାରବାର ଅସିଦ୍ଧ କିମ୍ବା ବାତିଲଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିବା ତଥ୍ୟ ଜାଣିବା ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ତିନି ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇନଥିବାରୁ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ତମାଦି ଦ୍ୱାରା ବାରଣ ହୋଇଥିବା ସଠିକ ବିଚାର କରାଯାଇଛି ।

ମହମ୍ମଦ ନୁରୁଲ୍ ହୋଡା ବନାମ ବିବି ରାଇଫୁନ୍ନିସା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ [1996 (7) ଏସ.ସି.ସି. 767] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ:

> "..........ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 59 ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦସ୍ତାବିଜ, ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଚୁକ୍ତି ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବ । ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି

ପକ୍ଷ ମାଧ୍ୟମରେ ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଦସ୍ତାବିଜର ମାଲିକାନା ଦାବି କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଦସ୍ତାବିଜ କିମ୍ବା ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଚୁକ୍ତି ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ରଖନ୍ତି ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଘୋଷଣା ଦ୍ୱାରା ଡିକ୍ରି ଏଡ଼ାଇବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 59 ଆକର୍ଷିତ ହୁଏ କି? ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 59 ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଜାଲିଆତି ଆଧାରରେ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ, ଚୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଡିକ୍ରିକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା କିମ୍ବା ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 59 ଆକର୍ଷିତ ହୁଏ । ସୀମାବନ୍ଧନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିନ୍ଦୁ ହେଉଛି ଆରୋପିତ ଠକେଇ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାତ ହେବାର ତାରିଖ । ଯେତେବେଳେ ବାଦୀ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିରେ ନିଜର ଅଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ଯାହା ତାଙ୍କ ମାର୍ଗରେ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାବରେ ଛିଡ଼ା ହେଉଥିବା ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଏକ ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଏଡ଼ାଇ ନ ଯାଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟଥା ବାଧ୍ୟ କରିଥାଏ, ଏକ ପକ୍ଷ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ବାଦୀଙ୍କୁ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ଏକ ଘୋଷଣା ଲୋଡିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ସେହି ଡିକ୍ରି, ଦସ୍ତାବିଜ କିମ୍ବା ଚୁକ୍ତି ବାତିଲ କିମ୍ବା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କିମ୍ବା ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ପଡିବ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିକାର ଅଧିନିୟମ, 1963 ର ଧାରା 31 ଏକ ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଅସିଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରେ, ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଲିଖିତ ଦସ୍ତାବିଜ ଅସିଦ୍ଧ କିମ୍ବା ବାତିଲଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଯାହାର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଶଙ୍କା ଅଛି ଯେ ଏପରି ଦସ୍ତାବିଜ, ଯଦି ଅବଶେଷ ରହେ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଗୁରୁତର ଆଘାତ ଦେଇପାରେ, ତେବେ ଏହାକୁ ଅସିଦ୍ଧ କିମ୍ବା ବାତିଲଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିଚାର କରିବାକୁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିପାରିବେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜ ବିବେଚନାରେ ଏହାକୁ ବିଚାର କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏହାକୁ ରାୟ ଘୋଷଣା କିମ୍ବା ଅସିଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇପାରିବେ । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିକାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 31 ରେ 'ବ୍ୟକ୍ତି' ଶବ୍ଦଟି ତାଙ୍କ ବିକ୍ରେତାଙ୍କଠାରୁ ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ଅଧିକାର ମାଗୁଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟାପକ । ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ଯଦି ସେ ଦସ୍ତାବିଜ, ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ଏଡ଼ାଇବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ଡିକ୍ରି ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କିମ୍ବା ବାତିଲ କରିବାକୁ ଏକ ଘୋଷଣା ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତେବେ ଯେତେବେଳେ ବାଦୀଙ୍କୁ ଡିକ୍ରି ବାତିଲ ହେବା ତଥ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କୁ ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା ସେ ସେହି ତାରିଖଠାରୁ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

{*ସ୍ନେହ ଗୁପ୍ତା ବନାମ ଦେବୀ ସରୂପ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* [2009 (2) ସ୍କେଲ 765] ମଧ୍ୟ ଦେଖନ୍ତୁ]

20. ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡିକ ପାଇଁ, ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦେୟ 25,000/- ଟଙ୍କାରେ ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ।

ବି.ବି.ବି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଅନୁବାଦକ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।